

Expremiér Paroubek varuje Fialu: Zvykli jste si na demonstrace, ale až se přenesou do krajů...

- CZ24 News | 30. listopadu 2022

ČESKO: „Já jsem byl vždycky spíš stoupencem vojenské základní služby, ne sice dvouleté, ale například roční nebo půlroční,“ říká expremiér Jiří Paroubek a vysvětluje, v čem může být mladým mužům prospěšná. Pravděpodobnost války mezi Ruskem a NATO vidí prý jako velmi nízkou. V rozhovoru rozebral, za jakých podmínek by se mohly dát „do pohybu další miliony Ukrajinců na západ“, a zhodnotil, jak jsme zatím příliv uprchlíků zvládli. Prozradil také, co si myslí o přímé volbě prezidenta.

Náčelník generálního štábu Karel Řehka na velitelském shromáždění mimo jiné uvedl, že pokud by došlo ke střetu mezi Ruskem a NATO, česká armáda by byla jeho aktivním účastníkem od první minuty. Uvedl pak ale také, že si nemyslí, že by tato válka byla pravděpodobná, ale vyloučit ji nemůžeme. Pane inženýre, jak vidíte tuto pravděpodobnost vy?

Já ji vidím jako velmi nízkou.

A mají pravdu ti, kteří tvrdí, že poté, co se stalo nedávno v Polsku, jsme byli od třetí světové války jen kousek?

Stále víc ta celá věc s raketou vystřelenou z Ukrajiny směrem na Polsko vypadá jako provokace, která mohla svět skutečně dostat do třetí světové války. Ta bojechtivá vyjádření řady českých vládních politiků, to byla příšerná ukázka politické hlouposti. Naštěstí lidé jako prezident Biden a polský prezident Duda si vcelku zachovali soudnost.

A nebojíte se třeba toho, že by podobné, jak říkáte provokace, mohly následovat?

To je pravděpodobné a obě strany, jak tedy Rusko, tak NATO, musí mít k dispozici takové instrumenty, aby se možnost, že ta provokace bude přetavena ve válečný konflikt, snížila k nule.

Podle Karla Řehky není armáda profesionálně naplněna, stárne a potřebuje systémové řešení. Uvedl, že je nutné kvalitní zázemí, aby do armády chtěli mladí lidé. Domníváte se, že v tuto chvíli bude o práci v armádě zájem?

Někteří lidé chtějí být vojáky z povolání. Z mého hlediska je to sice zvláštní v dnešní době, ale je to tak. Takže bylo by dobré jim nebránit. A záleží na armádě, do jaké míry dokáže přesvědčit mladé lidi, že to má nějakou perspektivu.

Z tohoto hlediska, když vidíme, co se děje, bylo chybou zrušení povinné základní vojenské služby tak, jak existovala před rokem 1989? Měla by se obnovit?

Já jsem byl vždycky spíš stoupencem vojenské základní služby, ne sice dvouleté, ale například roční nebo půlroční. Protože některým chlapcům dávala možnost jednak se dostat ze svého sociálního prostředí, ve kterém třeba vyrůstali, a také je třeba vedla k určité ukázněnosti, koncentraci anebo i k těžké fyzické práci. Tak aby i jejich fyzický stav byl lepší, než v jakém často v současné době je.

Všechny ty výzkumy, které jsou dnes prováděny o tělesné zdatnosti našich chlapců kolem dvaceti let, přicházejí s tristními čísly.

Objevila se také zpráva, že by se na území ČR mohli cvičit ukrajinští vojáci, a to konkrétně ve výcvikovém prostoru Libavá. Celkové náklady na výcvik v ČR se odhadují na 975 milionů korun. Co na to říkáte?

Myslím, že je to vyhazování peněz. A v situaci, kdy přes polovinu českých lidí zažívá velkou úzkost, pokud jde o budoucnost, materiální zabezpečení svých rodin a finanční zabezpečení, tak myslím, že to, co si v tomto směru Ministerstvo obrany dopřává, je luxus.

Mimochodem, jak vidíte současnou situaci na Ukrajině? Ve svém blogu na webu Vasevec.cz pokládáte otázku, kdy se dají miliony Ukrajinců do pohybu směrem na západ... Kdy a proč podle vás?

Rusové v těch posledních týdnech změnili strategii a chtějí využít, jak já říkám, generála Zimu, tak jak se jim to dařilo při každé příležitosti, kdy vedli války se západním sousedem. Útočí na energetickou infrastrukturu. A pokud nebude k dispozici elektrický proud, tak nebude ani teplo, ani některé služby, které jsou. A pokud nebudou k dispozici třeba pohonné hmoty, jako že ten systém na Ukrajině v zásadě už je přidělový, no tak samozřejmě tohle všechno ochromí ukrajinskou armádu, ale bude to také nepříjemné pro obyvatele. Protože zanedlouho tam mohou být teploty třeba i minus deset stupňů. To pak ta města, nejen ta velká jako třeba Kyjev, nebudou místy k životu. Takže lidé se dají do pohybu, zcela přirozeně, ať už na venkov, nebo směrem na západ od Ukrajiny. Samozřejmě že se dají do pohybu především lidé nemocní, chronicky nemocní, kterým nebudou moci nemocnice poskytovat péči. Ale také maminky s dětmi. Mohou to být miliony lidí. To je něco, s čím je potřeba počítat. Vláda by měla začít připravovat scénář, kolik jsme vlastně ještě schopni přijmout ukrajinských uprchlíků, aby to nedestruovalo naše sociální, školské, zdravotnické systémy a samozřejmě aby to nebylo nepřiměřenou finanční zátěží. *(Rozhovor byl veden těsně předtím, než ministr Rakušan podle médií uvedl, že by stát při možné zimní vlně mohl přijmout už jen desítky tisíc uprchlíků, pozn. red.)*

A domníváte se, že jsme to zatím právě třeba po strážce ubytovací, školství, zdravotnictví... zvládli?

To si nemyslím. Myslím, že zejména v oblasti školství je to na úkor českých lidí. A pokud jde o zdravotnictví, no tak samozřejmě že nemocní Ukrajinci, kteří nemají patřičnou péči na Ukrajině, využívají péči u nás. A samozřejmě že ty kapacity pak chybějí pro české lidi.

Pojďme na další téma. V médiích se nedávno objevila informace, že se chystá velká změna v důchodech. Z pracovních návrhů Ministerstva práce a sociálních věcí vyplývá, že věk odchodu do důchodu by se mohl postupně vyšplhat až na 68 let. Mimoto také že by se nově připsané důchody v příštích několika letech po sobě mohly ve vztahu k průměrné mzdě postupně a nepatrně snižovat. Je to dobrá cesta?

Tato vláda chce destruovat sociální stát a ta destrukce se projevuje právě v takovýchto záležitostech, jako je snížení valorizace důchodů, ale také parametrické změny v důchodovém systému. A ty mohou být především v tom, že lidé budou odcházet později do důchodu. Nebo odcházet dříve, ale s nižším důchodem. Takže to je, myslím, velmi významný zásah do sociálního státu. Vláda to svádí na válku na Ukrajině. A jak stále říkám, je potřeba vyzývat k tomu, aby se začala vést mírová jednání. Té války, myslím, už bylo dost.

Máme za sebou celou řadu demonstrací. Ale vidíte nějaké výrazné výsledky, připadá vám, že

to někam směřuje? Vypadá to, jako kdyby si na demonstrace vláda tak nějak už vlastně zvykla...

Vláda si sice zvykla, ale čím dál víc se bude vytvářet kromě těch vládních struktur paralelní struktura, která bude mít i své určité politické cíle, to znamená podílet se na vládnutí. Demonstrace budou zřejmě pokračovat a je otázka, kdy se přenesou také do krajů. Pak bude mít vláda vážný problém.

Bývalá moderátorka České televize Světlana Witowská nedávno kritizovala prezidentskou kandidátku Danuši Nerudovou za to, že prý politicky zneužila Pochod pro demokracii, když šla v jeho čele. Co na to říkáte?

To se dalo asi očekávat, že se tam sejdou ti, kteří se považují za vítěze sametové revoluce, takže i paní Nerudová. Ale myslím si, že paní Nerudová bude muset hodně vysvětlovat mnoho věcí ze své činnosti na Mendelově univerzitě, kde byla rektorkou.

Danuše Nerudová pochybení ze své strany ohledně toho, co se kolem univerzity prošetřuje, rozhodně odmítá s tím, že situaci bez odkladu řešila. Ale i tak, domníváte se, že jí to, co se v této souvislosti objevilo v médiích, může v prezidentských volbách nějak „přitížit“?

Zatím paní Nerudová není hlavní favoritkou volby, ale myslím si, že je to důležitá informace pro řadu voličů, kteří to jistě budou také vnímat. Pokud paní Nerudová zavírala oči i s kuřími oky nad tím, že se velmi benevolentně přidělují na univerzitě, kde byla rektorkou, akademické tituly, no tak je to vážná záležitost. Není to poprvé, co se něco takového objevuje – na plzeňské univerzitě to mělo dalekosáhlé personální důsledky pro řadu lidí. Takže paní profesorka Nerudová by asi neměla být výjimkou.

Před blížící se volbou prezidenta se otevřela diskuse, zda je přímá volba hlavy státu dobře, nebo ne. Zaznívají názory, že to pouze rozděluje občany. Jaký je váš pohled?

Samozřejmě že některým lidem připadá jednodušší sešmudlat tu volbu tak, jak se to dělo předtím. Tohle, jak je to nyní, je trochu složitější sešmudlat, stojí to asi také víc peněz. Ale je zajímavé, že se tento názor vyskytuje tehdy, kdy má v obou komorách Parlamentu většinu pravice. Takže by to připadalo jako velmi spravedlivé. Doufám, že k takové změně nedojde. Já jsem byl jeden z těch lidí, kteří přímou volbu iniciovali po těch nechutných zkušenostech, které jsem získal při prezidentské volbě v roce 2008. Tehdy si myslím, že velmi slušně řečeno ta volba neproběhla fér ze strany pravicových sil. Neříkám úmyslně pravicových politických stran, ale pravicových sil. Takže by bylo špatné se k těmto praktikám zase vracet.

ZDROJ: PL